

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 184/2024-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 32C/128/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. októbra 2023, doplnenou podaniami z 19. decembra 2023, 29. februára 2024 a 1. marca 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume po 7 000 eur pre každého z nich a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia majú postavenie žalovaných v napadnutom konaní o zaplatenie sumy 26 359,54 eur z titulu úhrady ceny diela a zmluvnej pokuty podľa zmluvy o dielo. Žaloba bola podaná 12. októbra 2018 ako vzájomný protinávrh žalobcu (pôvodného žalovaného – [REDACTED], s.r.o., pozn.) a vylúčená z pôvodného konania vedeného pod sp. zn. 32C/309/2018 o žalobe sťažovateľov. Okresný súd uznesením sp. zn.

32C/128/2020 z 28. januára 2021 prerušil konanie o žalobe žalobcu do právoplatného rozhodnutia pôvodnej veci vedenej pod sp. zn. 32C/309/2018.

3. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 4K/14/2021-185 z 29. novembra 2021 (zverejneným 3. decembra 2021, pozn.) bol vyhlásený konkurz na majetok žalobcu. K 3. decembru 2021 tak *ex lege* nastali účinky prerušenia súdneho konania v prejednávanej veci.

4. Okresný súd napriek tomu nariadil pojednávanie na 10. január 2022, kde sa predvolaný právny zástupca žalobcu nedostavil, svoju prítomnosť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie. Okresný súd tak konal v neprítomnosti žalobcu a vydal rozsudok pre zmeškanie, ktorým zamietol žalobu a priznal sťažovateľom náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Správkyňa konkurznej podstaty žalobcu podala 7. marca 2023 návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a odvolanie proti tomuto rozsudku, keďže súdne konanie bolo *ex lege* prerušené od 3. decembra 2021, pričom správkyňa konkurznej podstaty nebola predvolaná na pojednávanie konané 10. januára 2022, a teda neboli splnené podmienky na vydanie kontumačného rozsudku.

6. V súčinnosti s Okresným súdom Malacky ústavný súd zistil, že na Krajskom súde v Bratislave prebieha pod sp. zn. 3Co/22/2024 odvolacie konanie o odvolaní správkyne konkurznej podstaty proti rozsudku pre zmeškanie zo 7. marca 2023.

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že v napadnutom konaní okresný súd spôsobom rozporným so zákonom rozhodol rozsudkom pre zmeškanie až po vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu, keďže neskúmal a nehodnotil podmienky konania s ohľadom na účinky vyhláseného konkurzu. Uvedeným postupom okresný súd podľa názoru sťažovateľov zasiahol do ich práva na zákonné rozhodnutie vo veci samej v primeranej lehote, ako aj do ich pokojného užívania majetku, keďže exekučný titul vo forme kontumačného rozsudku *de iure* neexistuje a stav právnej neistoty sťažovateľov trvá už viac ako 5 rokov. Postup okresného súdu v napadnutom konaní považujú sťažovatelia za neefektívny a nesústreďený. Podľa svojho tvrdenia k predĺženiu konania neprispeli, v konaní boli aktívni. Z dôvodu pretrvávajúceho stavu právnej neistoty požadujú priznanie finančného zadosťučinenia v sume 7 000 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej prerušenie konania predstavuje zákonnú prekážku v konaní. Nečinnosť všeobecného súdu z dôvodu existencie zákonnej prekážky v konaní ústavný súd neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní

(m. m. II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06, IV. ÚS 328/09 atď.), a preto v čase, keď je namietané konanie právoplatne prerušené, neprichádza do úvahy vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Napadnuté konanie bolo prerušené *ex lege* vyhlásením konkurzu na majetok žalobcu v decembri 2021. Ide o zákonom nastolený a predpokladaný stav konania, ktorý *prima facie* nemožno hodnotiť ako porušovanie práv sťažovateľov súdom. Ústavný súd by preto ani po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. K predĺženiu stavu právnej neistoty totiž dochádza v priamej príčinnej súvislosti s právnymi účinkami vyhláseného konkurzu, a nie v súvislosti s postupom či nečinnosťou okresného súdu označeného ako porušovateľa práv sťažovateľa. Ide teda o procesnú situáciu, ktorá už v čase podania ústavnej sťažnosti (18. októbra 2023) vylučovala posúdenie postupu okresného súdu v prerušenom konaní ako zbytočné prietahy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

11. Sťažovatelia namietajú aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť nesprávnosťou posúdenia splnenia podmienok na vydanie kontumačného rozsudku, keďže okresný súd opomenul účinky vyhláseného konkurzu. Sťažovatelia namietajú protiprávny zásah do ich práva na zákonné rozhodnutie vo veci samej v primeranej lehote, pretože rozsudok pre zmeškanie „nemôže ani byť podkladom pre exekúciu ani pohľadávkou uplatnenou v konkurznom konaní“. V tejto súvislosti sa tvrdená ujma sťažovateľov javí viac ako nepresvedčivá, keďže výrokom kontumačného rozsudku bola zamietnutá žaloba proti sťažovateľom a priznaný im len nevyčíslený nárok na náhradu trov konania (100 %), inými slovami, samotný rozsudok neznal na finančnú pohľadávku spôsobilú uplatňovania.

12. Odhliadnuc od uvedeného, z popísaného skutkového stavu jednoznačne vyplýva opomenutie okresného súdu vo vzťahu k účinkom vyhláseného konkurzu, ktoré nemožno hodnotiť inak ako pochybenie okresného súdu. Na opravu prípadných procesných pochybení v inštančnom postupe všeobecných súdov slúžia riadne a mimoriadne opravné prostriedky. O odvolaní správkyne konkurznej podstaty proti kontumačnému rozsudku prebieha odvolacie konanie. Súdnu ochranu poskytujú primárne všeobecné súdy. Až po vyčerpaní iných dostupných prostriedkov ochrany ústavný súd skúma, či boli záruky spravodlivého procesu a súdnej ochrany poskytnuté všeobecnými súdmi v konaní ako celku, pretože vníma právo na súdnu ochranu ako právo „výsledkové“. Námietku porušenia týchto práv preto ústavný súd považuje za uplatnenú zjavne predčasne počas konania o odvolaní správkyne konkurznej podstaty, v ktorom môže nápravu pochybenia okresného súdu zjednať krajský súd, a preto jeho právomoc predchádza právomoci ústavného súdu. Aj v tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

13. Námietku porušenia vlastníckeho práva sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu sťažovatelia odôvodňujú len veľmi vágne tým, že v dôsledku neefektívnej činnosti okresného súdu *de iure* stratili exekučný titul vo forme rozsudku pre zmeškanie, a poukazujú na to, že „*správca konkurznej podstaty každé neskončené konanie a pohľadávku tretích osôb z neskončeného súdneho sporu vedeného voči úpadcovi poprie, čím súčasne porušovateľ zasiahol protiprávne v dôsledku nesústredenej a neefektívnej činnosti aj do práva oboch sťažovateľov pokojne užívať majetok a aj do práva vlastníť oboch sťažovateľov.*“. Ústavný súd nepovažuje takto koncipovanú ústavnoprávnu argumentáciu sťažovateľov zastúpených kvalifikovaným zástupcom za relevantnú vo vzťahu k ich základnému právu vlastníť majetok či pokojne ho užívať. Prípadné zrušenie rozsudku pre zmeškanie z dôvodu nesplnenia podmienok na jeho vydanie v riadnom inštančnom postupe (z ktorého citovaná úvaha sťažovateľov s najväčšou pravdepodobnosťou vychádza) ústavný súd hodnotí ako efektívne fungovanie opravných prostriedkov v súdnom systéme, a nie ako porušovanie vlastníckeho práva sťažovateľov. Túto námietku ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu